

Briselē, 7.6.2019.
COM(2019) 274 final

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI
par kopējās zivsaimniecības politikas īstenošanas stāvokli un apspriešanos par zvejas
iespējām 2020. gadam

{SWD(2019) 205 final}

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par kopējās zivsaimniecības politikas īstenošanas stāvokli un apspriešanos par zvejas iespējām 2020. gadam

1. IEVADS

Šajā paziņojumā sniegts pārskats par kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) īstenošanas stāvokli un izklāstīti galvenie virzieni Komisijas priekšlikumu veidošanai par zvejas iespējām 2020. gadam.

Zvejniecības pārvaldības galvenais mērķis saskaņā ar KZP ir vēlākais līdz 2020. gadam attiecībā uz visiem krājumiem nodrošināt lielus ilgtermiņa nozvejas apjomus (F_{msy}). Šā mērķa sasniegšana palīdzēs sasniegt arī labu vidisko stāvokli Eiropas jūrās (tas jāpaveic līdz 2020. gadam)¹ un līdz minimumam samazināt zvejas darbību negatīvo ietekmi uz jūras ekosistēmām.

2. KZP ĪSTENOŠANAS SEKMES

KZP īstenošanas sekmes ir joprojām labas:

- Atlantijas okeāna ziemeļu daļā un blakusesošajos apgabalos zivju krājumu noslodze uzrāda vispārēju lejupejošu tendenci. To kopējo pieļaujamo nozveju (KPN) skaits, kuras ir saskaņā ar maksimālajam ilgtspējīgas ieguves apjomam atbilstošu izmantošanas pakāpi (F_{msy}), ir pieaudzis līdz 59 (salīdzinājumā ar 2018. gadu šis skaits ir palielinājies par 3), un tie ir 78 % no visām ar F_{msy} novērtētajām KPN;
- nārsta bara biomasa šajos apgabalos turpina pieaugt, un tagad tā ir par 36 % lielāka nekā 2003. gadā. Drošās bioloģiskās robežās esošo krājumu skaits ir gandrīz divkārtšojies – no 15 krājumiem 2003. gadā līdz 29 krājumiem 2017. gadā;
- pateicoties veselīgākiem krājumiem, ir uzlabojies arī ES flotes ekonomiskais veikums: 2017. gadā neto peļņa bija 1,3 miljardi EUR;
- tomēr, lai sasniegtu KZP mērķus, jo īpaši nodrošinātu, ka visi krājumi tiek

2.1. F_{msy} sasniegšanas sekmes

Atlantijas okeāna ziemeļu daļā un blakusesošajos apgabalos zivju krājumu noslodze (F/F_{msy}) 2013.–2017. gadā ir uzrādījusi vispārēju lejupejošu tendenci, bet vidējā zvejas izraisītā zivju mirstība ir stabilizējusies, un tā ir aptuveni 1,0. **Vidusjūrā un Melnajā jūrā** F/F_{msy} rādītājs ir saglabājies nemainīgs, proti, 2,2, kas nozīmē to, ka krājumi tiek izmantoti krietni virs F_{msy} mērķrādītāja.

¹ Direktīva 2008/56/EK (OV L 164, 25.6.2008., 19.–40. lpp.).

KPN ir viens no galvenajiem zvejniecības pārvaldības instrumentiem. F_{msy} vai nedaudz zemākā līmenī ierosināto KPN skaits 2019. gadam **Atlantijas okeāna ziemeļu daļā un blakusesošajos apgabalos** saskaņā ar Komisijas priekšlikumu bija 76 (visi krājumi, par kuriem pieejams F_{msy} ieteikums). Šādas KPN nebija iespējams ierosināt attiecībā uz 5 krājumiem, kuru KPN Starptautiskā Jūras pētniecības padome (*ICES*) ieteikusi noteikt nulles apjomā, jo tādā gadījumā rastos ar kritiskajām sugām saistītas bloķējošas situācijas, kam būtu smagas sociālekonomiskas sekas. Tāpēc tika nolemts zemā līmenī saglabāt šo krājumu piezvejas KPN. Padome noteica 59 F_{msy} atbilstošas KPN, un tas ir par 3 KPN vairāk nekā 2018. gadā.

95 % paredzamo izkrāvumu **Baltijas jūrā** ir pamatoti ar F_{msy} līmenī noteiktām KPN, bet 4 % – ar piesardzīgām KPN. **Ziemeļjūrā, Skagerakā un Kategatā** attiecībā uz krājumiem, par kuriem ir pieejams F_{msy} novērtējums un kurus ES pārvalda viena pati, 99,7 % paredzamo izkrāvumu ir pamatoti ar F_{msy} līmenī noteiktām KPN. **Ziemeļrietumu un dienvidrietumu ūdeņos** šie skaitļi ir attiecīgi 94 % un 90 %.

Dziļūdens zivju krājumu zvejas iespējas 2019. un 2020. gadam tika noteiktas 2018. gada novembrī. To proporcija visos ES izkrāvumos ir mazāka par 1 %. Attiecībā uz visiem dziļūdens zivju krājumiem nepietiek novērtējuma. Attiecīgie Padomes lēmumi par dziļūdens zvejas iespējām tagad ir vairāk balstīti uz zinātniskajiem ieteikumiem nekā iepriekšējos gados.

Attiecībā uz **krājumiem, par kuriem jāapspriežas ar piekrastes valstīm**², tikai putasu 2019. gada KPN bija saskaņā ar šim krājumam noteikto ilgtermiņa pārvaldības stratēģiju un *ICES* sniegto F_{msy} ieteikumu. ES un Norvēģijas sarunu iznākums saglabāšanas ziņā bija mazāk vērienīgs nekā 2018. gadā, jo tikai 9 no 17 KPN tika noteiktas F_{msy} līmenī.

Vidusjūrā 35 no 40 novērtēto krājumu 2017. gadā tika izmantoti, pārsniedzot ilgtspējīgu līmeni, un zvejas piepūle vidēji bija aptuveni 2,2 reizes lielāka par krājumu attiecīgo F_{msy} . Jaunākie dati rāda, ka kopš 2011. gada vidējais F/F_{msy} jeb noslodzes rādītājs uzrāda lejupēju tendenci. Tas varētu liecināt par to, ka krājumu izmantošana ir nedaudz uzlabojusies³. **Melnajā jūrā** 6 no 8 novērtētajiem kopīgajiem krājumiem joprojām tiek pārzvejoti; izņēmums ir brētliņa un Japānas rapana.

2.2. Biomasas tendences

Atlantijas okeāna ziemeļu daļā un blakusesošajos apgabalos drošās bioloģiskās robežās esošo krājumu skaits ir gandrīz divkāršojies – no 15 krājumiem 2003. gadā uz 29 krājumiem 2017. gadā (2 % pieaugums kopš 2016. gada). Vislielākais drošās bioloģiskās robežās esošo krājumu skaita pieaugums konstatēts Biskajas līcī un Pireneju pussalas ūdeņos – no 2 uz 8 krājumiem. Kopējais biomasas apjoms turpina pieaugt, un tas ir palielinājies par aptuveni 36 %.

2016. gadā **Vidusjūrā un Melnajā jūrā** nārsta bara biomasas nebija ievērojami palielinājusies salīdzinājumā ar 2003. gadu. Akmeņplekstes Melnās jūras krājuma biomasas palielinās un pārzveja samazinās.

² Norvēģija, Islande un Fēru Salas.

³ Šie rezultāti ir provizoriski, un turpmākajos gados jāturpina zinātniskā uzraudzība (avots: STECF-Adhoc-19-01).

2.3. ES flotes stāvoklis

ES flotes kapacitāte turpināja samazināties. 2018. gada decembrī ES flotes reģistrā (ieskaitot tālākos reģionus) bija 81 644 kuģi ar kopējo kapacitāti 1 533 180 GT bruto tilpības un 6 075 634 kW kilovatu izteiksmē. Tas ir attiecīgi par 1,32 %, 2,46 % un 2,61 % mazāk nekā iepriekšējā gadā. Tomēr daudzi flotes segmenti (190 no 255 novērtētajiem segmentiem) vēl aizvien nav līdzsvarā ar to zvejas iespējām.

Neraugoties uz to, ES flotes **ekonomiskais veikums** ir uzlabojies: 2017. gadā reģistrēta rekordliela neto peļņa 1,3 miljardu EUR apmērā. Tas saistīts galvenokārt ar augstām vidējām zivju cenām (jo zivju izkrāvumu apjoms mazāks, jo vērtība lielāka) un pastāvīgi zemām degvielas cenām. Ekonomiskā veikuma uzlabošanās ir veicinājusi arī dažu svarīgu krājumu stāvokļa uzlabošanās un tehnoloģiskie sasniegumi. Dati par 2018. un 2019. gadu vēl nav pieejami, taču, neraugoties uz nelielo degvielas cenas kāpumu, ir sagaidāmi līdzīgi rezultāti.

Pozitīva ekonomiskā tendence vērojama vairākās flotēs, kas zvejo no ilgtspējīgi izmantotiem krājumiem (piemēram, pikšas, megrima un jūras zeltplekstes krājuma Īrijas jūrā; siļķes krājuma, heka ziemeļu krājuma un jūrasmeles krājuma Lamanša austrumu un rietumu daļā; Eiropas jūrasvelna krājuma Biskajas līcī). Konkrēti, uzlabojas šo flotu rentabilitāte un algas tajās nodarbinātajiem. Turpretī flotēm, kas zvejo no pārmērīgi izmantotiem krājumiem, ekonomiskais veikums ir vājāks.

Kopējā **nodarbinātība** ES flotē, mērot ar pilnslodzes ekvivalentu (*FTE*), kopš 2008. gada samazinājusies vidēji par 1,3 % gadā; daļēji tas ir tāpēc, ka sarukusi flotes kapacitāte. Tomēr vidējā samaksa par *FTE*⁴ ir palielinājusies caurmērā par 2,7 % gadā. Gada vidējā alga uz *FTE* ir 24 800 EUR. Vairākās flotēs Ziemeļjūrā un Atlantijas okeānā nodarbinātības pieauguma tendence tagad, šķiet, stabilizējas; flotēs, kas darbojas citos reģionos, situācija ir citāda.

Svarīgs notikums **darba nosacījumu uzlabošanai** ES flotē bija tas, ka pēc ES sociālo partneru savstarpējas vienošanās Savienības tiesībās⁵ transponēta Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) Konvencija par darbu zvejniecībā (C188). Dalībvalstīm atbilstība jaunajiem noteikumiem jānodrošina vēlākais līdz 2019. gada 15. novembrim. Komisija nesēn atkārtoti aicināja dalībvalstis ratificēt Starptautisko Konvenciju par zvejas kuģu apkalpes sagatavošanas, sertificēšanas un sardzes pildīšanas standartiem, kuru līdz šim ratificējušas tikai 10 dalībvalstis⁶.

2.4. Sekmes decentralizētas zvejniecības pārvaldības jomā

2.4.1. Daudz gadu plāni

Daudz gadu plāni (DGP) ir koplēmuma procedūrā pieņemti tiesību akti, kuros cita starpā paredzēti *MSY* mērķa īstenošanas termiņi un daži elastības instrumenti zvejniecības pārvaldībai.

⁴ Bruto alga (t. i., kopējais atalgojums pirms nodokļiem un citiem atskaitījumiem).

⁵ Padomes Direktīva (ES) 2017/159 (2016. gada 19. decembris), ar ko īsteno Nolīgumu, ar ko īsteno Starptautiskās Darba organizācijas 2007. gada Konvenciju par darbu zvejniecībā.

⁶ COM/2019/157 final.

Svarīgs notikums KZP īstenošanā ir tas, ka neseno tika pieņemts galvenais zvejniecības pārvaldības instruments – **DGP – attiecībā uz demersālajiem krājumiem rietumu ūdeņos**. Šis plāns palīdzēs nodrošināt ilgtspējīgu zvejniecību ilgtermiņā un ir pēdējais plāns DGP sērijā, kurā ietilpst arī DGP Ziemeļjūrai un Baltijas jūrai. Šogad Komisija ziņos par Baltijas jūras DGP īstenošanu.

Vēl viens sasniegums ir pirmā **Vidusjūras DGP** pieņemšana 2019. gadā. Minētais plāns attiecas uz zvejniecībām, kas izmanto demersālos krājumus Vidusjūras rietumu daļā, un nosaka obligātu zvejas piepūles samazinājumu par 10 %, ko piemēros no 2020. gada 1. janvāra, kā arī paredz, ka minētajā apgabalā F_{msy} jāsasniedz vēlākais līdz 2025. gadam. Turpretī jautājumā par daudzgadu plānu Adrijas jūras mazo pelaģisko sugu krājumiem virzība nav panākta.

2.4.2. Reģionalizācijas kontekstā pieņemtie deleģētie akti

Reģionālajām grupām ir bijusi liela nozīme **pakāpeniskajā izkraušanas pienākuma ieviešanā** – tās Komisijai iesniedza kopīgus ieteikumus. Pamatojoties uz šiem ieteikumiem, Komisija līdz 2018. gada beigām pieņēma 4 (jaunus) izmetumu plānus.

To deleģēto aktu ieviešana, ar kuriem transponē kopīgos ieteikumus par Regulas (ES) Nr. 1380/2013 11. pantā paredzētajiem **saglabāšanas pasākumiem Natura 2000** un citās aizsargājamās teritorijās, aizņēmusi ilgāku laiku, un šie akti aptver tikai dažus Ziemeļjūras un Baltijas jūras apgabalus. Šogad gaidāmi vēl citi kopīgie ieteikumi, taču ir jāpanāk vēl turpmāka virzība.

2.4.3. Ieinteresēto personu līdzdalība

Konsultatīvo padomju (KP) – galveno saskaņā ar KZP izveidoto ieinteresēto personu organizāciju – loma reģionalizācijas procesā ir palielinājusies. 2018. gadā visas 10 KP iesniedza Komisijai 73 ieteikumus (2017. gadā – 64 ieteikumus). Piemēri tam, kā KP ieteikumi ir veicinājuši lēmumu pieņemšanu, ir doti šim paziņojumam pievienotajā dienestu darba dokumentā.

2.5. Izkraušanas pienākums

Izkraušanas pienākums pilnībā stājās spēkā 2019. gada 1. janvārī. Komisija saņēma ziņojumus no 18 dalībvalstīm un Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūras, kā arī vēstules no 5 KP par izkraušanas pienākuma īstenošanu 2018. gadā. Ieinteresētās personas atzīst: lai izkraušanas pienākums tiktu īstenots pareizi, ir svarīgi nodrošināt, ka noteikumus ievēro ikviens. Tomēr paziņotā informācija par izmetumiem ir nepilnīga un tāpēc izmetumu aplēses atšķiras. Komisija joprojām ir apņēmības pilna kopā ar dalībvalstīm un KP strādāt pie tā, lai šos trūkumus novērstu.

2018. gadā visas reģionālās grupas izskatīja veidus, kā risināt **potenciālas ar kritiskajām sugām saistītas bloķējošas situācijas**. Dalībvalstis, Komisija un citas ieinteresētās personas sadarbojās, lai rastu iespējamus risinājumus, kas tiks pārbaudīti 2019. gadā. Pie iespējamajiem risinājumiem var minēt, piemēram, dažu dalībvalstu saistības apmainīties ar dažām kvotām vai vienošanās par KPN, kas paredzēta vienīgi piezvejai un ko papildina piezvejas samazināšanas pasākumi. Komisija lūgs ZZTEK novērtēt dalībvalstu ierosinātos pasākumus, kuru mērķis ir vēl vairāk samazināt izmetumus, un veiks šādu gadījumu uzraudzību un kontroli.

Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) finansēto projektu skaits kopumā ir palielinājies. Dalībvalstis 40 miljonus EUR no EJZF sniegtā atbalsta (par kopējo saistību summu 89 miljoni EUR, kas ir lielāka par plānoto potenciālo saistību summu 49 miljoni EUR apmērā⁷) ir iztērējušas izkraušanas pienākuma īstenošanai⁸. Tomēr kopējā atbalsta summa (89 miljoni EUR), par kuru notikusi saistību uzņemšanās, joprojām ir maza salīdzinājumā ar 1,5 miljardiem EUR, kas pieejami saskaņā ar Savienības 1. prioritāti⁹.

Attiecībā uz **nevēlamu nozveju noieta tirgiem** operatori ziņoja, ka rūpnieciskā izmantošana (t. i., nepārtikas vajadzībām) nav piemērots mazizmēra zivju noieta ceļš. Nelielie izkrāvumu daudzumi un to neprognozējamība, kā arī nesamērīgās ar savākšanu saistītās loģistikas izmaksas nav saderīgas ar nepārtikas ražošanas nozares uzņēmējdarbības modeli. Alternatīvu pārtikas noieta iespēju attīstība var tikt izskatīta tikai tad, ja šādas iespējas nerada tirgus stimulu vai priekšrocības piegādes ķēdes operatoriem. Joprojām tiek apsvērtas vairākas alternatīvas noieta iespējas, to vidū ziedojumi pārtikas bankām.

Attiecībā uz **kontroli un izpildes panākšanu** izkraušanas pienākums joprojām tiek pildīts vāji. Dalībvalstis ir atbildīgas par to, lai tiktu nodrošināta visu ar KZP saistīto darbību, t. sk. izkraušanas pienākuma, kontrole, izpildes panākšana un inspicēšana. Komisijas veiktās revīzijas un citas *EFCA* iniciatīvas liecina par vispārēju neatbilstību un grūtībām atbilstību efektīvi kontrolēt ar parastajiem līdzekļiem. Komisijas priekšlikumā par jaunu zivsaimniecības kontroles sistēmu¹⁰ norādīts, ka noderīgi būtu inovatīvi kontroles rīki, kuru pamatā ir attālās elektroniskās novērošanas (*REM*) sistēmas. Turklāt 2019. gada janvārī stājās spēkā jaunas īpašās kontroles un pārbaudes programmas¹¹, kas aptver visas zvejniecības, uz kurām attiecas izkraušanas pienākums. Komisija turpinās īpašu uzmanību pievērst tam, vai dalībvalstis pareizi īsteno izkraušanas pienākumu un panāk tā izpildi, un veicinās *REM* sistēmu izmantošanu¹².

2.6. Īpaši centieni risināt situāciju Vidusjūrā un Melnajā jūrā

ES viena pati un kopā ar tās starptautiskajiem partneriem ir daudz darījusi, lai uzlabotu krājumu stāvokli Vidusjūrā un Melnajā jūrā.

ES līmenī, ņemot vērā DGP īstenošanu attiecībā uz demersālajiem krājumiem Vidusjūras rietumu daļā un pašreizējo nacionālo pārvaldības plānu pārskatīšanu, ko ZZTEK veic, lai nodrošinātu to atbilstību KZP mērķiem, 2019. gadā sagaidāms ievērojams progress.

Starptautiskā līmenī, ņemot vērā to, ka lielākā daļa zivju krājumu ir kopīgi krājumi, ES ir daudz darījusi, lai veicinātu daudzpusēju sadarbību kompetentajās reģionālajās zvejniecības pārvaldības organizācijās (RZPO), Vidusjūras Vispārējā zivsaimniecības komisijā (*GFCM*) un Starptautiskajā Atlantijas tunzivju saglabāšanas komisijā (*ICCAT*).

⁷ *FAME Support Unit, AT01.2 ad-hoc consultancy Landing Obligation Final Report (AT1.2 5/5), Version 1.0*, 2018. gada februāris.

⁸ EJZF *Infosys* datubāze. Pārskata periods 1.1.2015. līdz 31.12.2018.

⁹ Savienības 1. prioritāte "Veicināt vidiski ilgtspējīgu, resursu ziņā efektīvu, inovatīvu, konkurētspējīgu un uz zināšanām balstītu zvejniecību".

¹⁰ COM/2018/368 *final*.

¹¹ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2018/1986 (OV L 317, 14.12.2018., 29. lpp.).

¹² *Technical guidelines and specifications for the implementation of REM in EU fisheries, EFCA*, 2019, <https://www.efca.europa.eu/sites/default/files/Technical%20guidelines%20and%20specifications%20of%20the%20implementation%20of%20Remote%20Electronic%20Monitoring%20%28REM%29%20in%20EU%20fisheries.pdf>.

Pieņemot *MedFish4Ever* deklarāciju (2017. gada marts)¹³ un Sofijas deklarāciju (2018. gada jūnijs), ir izveidots detalizēts darba plāns Vidusjūras zivju krājumu atjaunošanai ciešā sadarbībā ar Barselonas konvenciju, Melnās jūras zivju krājumu atjaunošanai, reģiona ekoloģiskās un ekonomiskās bagātības aizsargāšanai un akvakultūras ilgtspējīgas attīstības veicināšanai nākamajos 10 gados. To papildina reģionālais rīcības plāns ilgtspējīgai mazapjoma zvejai (2018. gada septembris)¹⁴.

2018. gadā *GFCM* pieņēma 11 ES ierosinātos ieteikumus¹⁵. 2019. gadā būs jāstrādā aktīvāk, lai šīs darbības pastiprinātu. Stimulu tam dos augsta līmeņa konference, kura tiks rīkota jūnijā Marokā un kuras mērķis būs izvērtēt *Medfish4Ever* deklarācijas īstenošanas sekmes.

Tagad, kad, pateicoties 10 gadus ilgušajiem atjaunošanas pasākumiem, zilās tunzivs krājums ir atjaunojies, *ICCAT* ir apstiprinājusi ES virzīto minētā krājuma pārvaldības plānu. Plāns atvieglo piekrastes kuģu (kuriem vairāk nekā desmit gadus bija aizliegts darboties šajā zvejniecībā) piekļuvi un pastiprina kontroles pasākumus, lai vēl vairāk uzlabotu izsekojamību, jo īpaši saimniecībā audzētu dzīvu zilo tunzivju izsekojamību. Ņemot vērā zobenzivs krājuma satraucošo stāvokli, *ICCAT* pēc ES lūguma pieņēma zobenzivs Vidusjūras krājuma atjaunošanas plānu, kas piemērojams līdz 2031. gadam.

2.7. Starptautiskā okeānu pārvaldība

Kopš okeānu pārvaldības darbākārtības pieņemšanas 2016. gadā¹⁶ visas darbākārtībā noteiktās 50 darbības tiek īstenotas¹⁷ un dažas no tām jau ir pabeigtas.

Svarīgi sasniegumi starptautiskās okeānu pārvaldības satvara uzlabošanā ir tas, ka tika apstiprinātas *FAO* brīvprātīgi īstenojamās vadlīnijas attiecībā uz zvejas rīku marķēšanu (2018. gada jūlijs)¹⁸ un parakstīts nolīgums par neregulētās zvejas novēršanu atklātās jūras teritorijās Ziemeļu Ledus okeāna centrālajā daļā (2018. gada oktobris)¹⁹. ES šajos procesos uzņēma vadošo lomu.

ES tās darbā ar partnervalstīm un RZPO popularizē KZP principus. Tā ir parakstījusi nolīgumu par okeānu partnerību ar Ķīnu (2018. gada jūnijs)²⁰ un panākusi vienošanos par šādu nolīgumu ar Kanādu²¹. Saskaņā ar ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumiem ES flotes var kontrolētos un ilgtspējīgos apstākļos piekļūt ārējām zvejas vietām 11 partnervalstīs. Strukturālais atbalsts, kas sniegts saskaņā ar šiem nolīgumiem, stiprina zvejniecības pārvaldību minētajās valstīs, arī izmantojot atbalstu zinātniskajām

¹³ <https://www.actu-environnement.com/media/pdf/news-28756-declaration-malte-surpeche-mediterranee.pdf>.

¹⁴ www.fao.org/gfcm/meetings/ssf2018/rpoassf/en/.

¹⁵ Par turpmākiem ārkārtas pasākumiem attiecībā uz mazajām pelaģiskajām sugām Adrijas jūrā, par daudzgadu plānu attiecībā uz zuti, par diviem daudzgadu plāniem attiecībā uz dziļūdens garnelēm Jonijas jūrā un Levantes jūrā un par turpmākiem kopīgiem kontroles un inspekcijas plāniem, kas aptver visu Vidusjūru un Melno jūru.

¹⁶ Kopīgais paziņojums "Starptautiskā okeānu pārvaldība – okeānu nākotnes veidošanas darbākārtība", SWD(2016) 352 final.

¹⁷ Kopīgais ziņojums "Starptautiskās okeānu pārvaldības uzlabošana – divi gadi progresā", JOIN/2019/4 final.

¹⁸ www.fao.org/3/MX136EN/mx136en.pdf.

¹⁹ https://ec.europa.eu/fisheries/eu-and-arctic-partners-enter-historic-agreement-prevent-unregulated-fishing-high-seas---frequently_en.

²⁰ Šī partnerība aptver arī sadarbību NNN zvejas jomā.

²¹ Paredzēts parakstīt 2019. gadā.

un kontroles spējām un nerūpnieciskās zvejas sektoram. Eiropas Savienībai joprojām ir liela nozīme **RZPO**²² – svarīgās pārvaldības struktūrās, kas veicina krājumu ilgtspējību un ekosistēmas pieeju, dod stabilu pamatu zinātniskiem ieteikumiem, sekmē attiecīgu uzraudzības, kontroles un pārraudzības pasākumu pieņemšanu, atbalsta regulārus veikuma pārskatus un apkāro nelegālu, neregistrētu un neregulētu (NNN) zveju. Šajā kontekstā Komisija ierosinās un aizstāvēs ES nostāju – nodrošināt, ka attiecīgo krājumu pārvaldība atbilst F_{msy} mērķim.

Komisija 2019. gada janvārī atcēla Taizemei piešķirto **NNN zvejas dzelteno kartīti**, jo minētā valsts modernizējusi savu zvejniecības pārvaldību, tādējādi izpildot savas starptautiskās saistības. 2019. gada maijā darboties sāka IT sistēma (*CATCH*), kas palīdz īstenot ES NNN zvejā gūtās nozvejas sertifikācijas sistēmu.

Lai risinātu **jūras piedrazojuma** problēmu, ES ir pieņēmusi Direktīvu par vienreizlietojamiem plastmasas izstrādājumiem un jauno Direktīvu par ostas atkritumu pieņemšanas iekārtām. Šajā kontekstā Komisijas priekšlikums par jaunu zivsaimniecības kontroles sistēmu paredz ES mērogā izveidot obligātu digitālu ziņošanas sistēmu, kas palīdzēs atgūt pazaudētus zvejas rīkus.

3. PRIEKŠLIKUMI PAR 2020. GADA ZVEJAS IESPĒJĀM

2020. gads būs pirmais gads, kad visi krājumi jāpārvalda saskaņā ar maksimālā ilgtspējīgas ieguves apjoma mērķrādītāju, kā noteikts pamatregulā²³. Tā būs arī pirmā reize, kad lielāko daļu zivju krājumu, uz kuriem attiecas Zvejas iespēju regula, aptver DGP. Ja Apvienotā Karaliste (AK) izstājas no ES bez līguma 2019. gada 31. oktobrī vai pirms šā datuma, kā par to vienojusies Eiropadome²⁴, ES un AK būs savstarpēji jāapspriežas par tām kopīgo krājumu kopīgu pārvaldību.

3.1. 2020. gada zvejas iespēju priekšlikumu vispārējie mērķi

Komisijas priekšlikumu galvenais mērķis būs vēlākais līdz 2020. gadam attiecībā uz visiem krājumiem, par kuriem pieejams F_{msy} novērtējums, sasniegt F_{msy} . Priekšlikumos tiks aplūkoti arī veidi, kā sekmēt izkraušanas pienākuma efektīvu īstenošanu.

Lai gan dažu krājumu slikto stāvokli ir izraisījuši arī vidiskie faktori (piemēram, piesārņojums un vides kvalitātes pasliktināšanās), kas jārisina atsevišķi, minētos krājumus ietekmējošā zvejas noslodze arī jāturpina ierobežot.

3.2. Galvenie soļi ceļā uz zvejas iespēju noteikšanu nākamajam gadam

Komisijas sagatavoto zvejas iespēju priekšlikumu pamatā būs *ICES* zinātniskais ieteikums, kuru iesniedz pa daļām. Savos sākotnējos priekšlikumos Komisija plāno aptvert pēc iespējas vairāk krājumu. Tomēr, tā kā *ICES* savu ieteikumu sniedz gada

²² ES, kuru pārstāv Komisija, aktīvi darbojas 6 tunzivju organizācijās un 11 ar tunzivīm nesaistītās organizācijās visos okeānos.

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1380/2013 (2013. gada 11. decembris) par kopējo zivsaimniecības politiku un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1954/2003 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2371/2002 un (EK) Nr. 639/2004 un Padomes Lēmumu 2004/585/EK (OV L 354, 28.12.2013., 22. lpp.).

beigās (oktobrī–decembrī), zvejas iespējas krājumiem, par kuriem zinātniskais ieteikums kļūst pieejams vēlāk, arī turpmāk priekšlikumā par Ziemeļjūras un Atlantijas okeāna krājumiem tiks ierakstītas vēlāk: vietā, ko apzīmē ar norādi *pro memoria (pm)*.

Komisija aicina **dalībvalstis un ieinteresētās personas** darbu sākt iespējami drīz, t. i., jau pirms Komisijas priekšlikumiem, un šajā darbā pamatoties uz publiski pieejamo zinātnisko ieteikumu. Ieinteresētajām personām turklāt būs iespēja – ar attiecīgo KP un dalībvalstu starpniecību – dot ieteikumus par zvejas iespējām.

Ņemot vērā iepriekš minēto apspriešanos, Komisija sagatavos 3 priekšlikumus – vienu attiecībā uz Baltijas jūras krājumiem (augustā), vienu attiecībā uz Vidusjūras un Melnās jūras krājumiem (septembrī) un vienu attiecībā uz Atlantijas okeāna un Ziemeļjūras krājumiem (oktobrī). Padome tos apspriedīs atsevišķās sanāksmēs – oktobra sanāksmē spriedīs par Baltijas jūru un decembra sanāksmē par pārējiem 2 priekšlikumiem.

AK izstāšanās ietekme uz zvejas iespēju noteikšanu tiks izvērtēta, ņemot vērā jaunākos notikumus.

3.3. Dažādos jūras baseinos piemērojamo zvejas iespēju noteikšana

Zvejas iespējas **Baltijas jūras, Ziemeļjūras un rietumu ūdeņu** krājumiem tiks noteiktas, pamatojoties uz attiecīgajiem DGP, kuros F_{msy} mirstība definēta diapazona izteiksmē un tādējādi piedāvāts zināms elastīgums ar īpašiem nosacījumiem. *ICES* ir lūgta sniegt ieteikumu, kas ļauj novērtēt šā elastīguma izmantošanas vajadzību un iespējamību. F_{msy} vērtību augšējo diapazonu KPN ierosināšanā var izmantot tikai tad, ja, pamatojoties uz zinātniskajiem ieteikumiem, zvejas iespēju noteikšana saskaņā ar F_{msy} diapazoniem ir vajadzīga, lai sasniegtu attiecīgajā DGP izklāstītos mērķus attiecībā uz jauktu sugu zvejniecībām vai lai novērstu kaitējumu, ko krājumam nodara iekšsugas vai starpsugu dinamika, vai lai ierobežotu lielas svārstības dažādos gados.

Izkraušanas pienākuma pilnīgas īstenošanas kontekstā Komisija plāno zvejas iespējas attiecībā uz Baltijas jūras, rietumu ūdeņu un Ziemeļjūras krājumiem ierosināt saskaņā ar *ICES* nozvejas ieteikumu un vienlaikus attiecīgā gadījumā atskaitīt *de minimis* vai augstas izdzīvotības izņēmumus.

Lai turpinātu atvieglot izkraušanas pienākuma pilnīgu īstenošanu, ir svarīgi izmantot visus pieejamos ietekmes mazināšanas līdzekļus, attiecīgā gadījumā arī *ICES* ieteikto pieeju jauktu sugu zvejniecībām. Šajā sakarā tiks izvērtētas dalībvalstu sekmes piezvejas samazināšanas pasākumu īstenošanā (saistības, ko attiecīgas dalībvalstis uzņēmušās to 2019. gada risinājumu kontekstā, kuri attiecas uz 5 krājumiem, kuru KPN ieteikts noteikt nulles apjomā).

Attiecībā uz krājumiem, kuru F_{msy} novērtējums ir veikts, bet par kuriem jāapspriežas ar **trešām valstīm**, Komisija centīsies panākt vienošanos, kas ir saskaņā ar ilgtermiņa pārvaldības stratēģijām un F_{msy} ieteikumu.

Attiecībā uz **RZPO pārvaldītajiem krājumiem** Komisija zvejas iespējas noteiks, pamatojoties uz RZPO lēmumiem.

Saskaņā ar nesen pieņemto **Vidusjūras rietumu daļas DGP** Padomei, pamatojoties uz dalībvalstu iesniegtajiem datiem, 2020. gadam jānosaka tāda maksimālā pieļaujamā zvejas piepūle, kas ir par 10 % mazāka nekā atsaucēs vērtība. Pamatojoties uz

pieejamajiem zinātniskajiem ieteikumiem, Vidusjūrā piemērojamajās zvejas iespējās tiks ņemti vērā arī jau spēkā esošie *GFCM* pasākumi (attiecībā uz mazajām pelaģiskajām sugām un zuti) un citi pasākumi, kas tiks pieņemti gadskārtējās sesijās 2019. gadā.

Zvejas iespējās tiks transponēti rezultāti, kas gūti sarunās par to, lai izveidotu pastāvīgu reģionālu (*GFCM*) akmeņplekstes Melnās jūras krājuma kvotu iedalīšanas shēmu. Attiecībā uz brētliņu Komisija atkal ierosinās autonomas kvotas.

4. SECINĀJUMI

KZP īstenošanas sekmes ir joprojām labas: Atlantijas okeāna ziemeļu daļā un blakusesošajos apgabalos zvejas noslodze turpina samazināties un to gadījumu skaits, kuros KPN noteikta saskaņā ar F_{msy} , pieaug. Veselīgāki krājumi ir palīdzējuši uzlabot ES flotes ekonomisko veikumu: 2017. gadā tā guvusi rekordlielu peļņu.

Daudzi krājumi joprojām ir pārzvejoti un/vai ārpus drošām bioloģiskām robežām, un ir skaidrs, ka visiem iesaistītajiem būs jādara vairāk, lai sasniegtu KZP mērķus, jo īpaši ņemot vērā to, ka 2020. gads ir pirmais gads, kad visi krājumi, par kuriem ir pieejams F_{msy} novērtējums, jāpārvalda F_{msy} līmenī.

Situācija Vidusjūrā un Melnajā jūrā joprojām ir satraucoša. Lai sasniegtu 2020. gada F_{msy} mērķi atbilstīgi *GFCM* stratēģijai un 2018. gada Sofijas ministru deklarācijai, vajadzīga turpmāka saskaņota rīcība. Komisija cieši sadarbosies ar visām ieinteresētajām personām nolūkā ātri īstenot Vidusjūras rietumu daļas DGP.

Izkraušanas pienākuma efektīvai kontrolei un izpildes panākšanai ir milzīga nozīme. Papildus dalībvalstu centieniem Komisija turpinās cieši sadarboties ar abiem likumdevējiem, lai pēc iespējas ātrāk panāktu vienošanos attiecībā uz priekšlikumu par jaunu zivsaimniecības kontroles sistēmu.

PLĀNOTAIS DARBA GRAFIKS²⁵

Kad?	Kas?
Maijā/jūnijā/oktobrī	ICES ieteikumi par krājumiem
Jūnijā–septembrī	Paziņojuma sabiedriskā apspriešana
Augusta beigās	Priekšlikumu par Baltijas jūrā piemērojamajām zvejas iespējām pieņemšana Komisijā
Septembra vidū	Priekšlikuma par Vidusjūrā un Melnajā jūrā piemērojamajām zvejas iespējām pieņemšana Komisijā
Oktoobrī	Padomes sanāksme par zvejas iespējām Baltijas jūrā
Oktoobra beigās	Priekšlikuma par Atlantijas okeānā / Ziemeļjūrā piemērojamajām zvejas iespējām pieņemšana Komisijā
Decembrī	Padomes sanāksme par Atlantijas okeānā / Ziemeļjūrā piemērojamo zvejas iespēju priekšlikumu Padomes sanāksme par Vidusjūrā un Melnajā jūrā piemērojamo zvejas iespēju priekšlikumu

²⁵ Attiecībā uz krājumiem, ko RZPO pārvalda ES ūdeņos un konkrētos ūdeņos, kas nav ES ūdeņi, zvejas iespējas tiek pieņemtas pēc RZPO gadskārtējās sanāksmes, periodiski pārskatot Padomes regulu, ar ko nosaka konkrētu zivju krājumu un zivju krājumu grupu zvejas iespējas, kuras piemērojamas ES ūdeņos un – attiecībā uz ES zvejas kuģiem – konkrētos ūdeņos, kas nav ES ūdeņi.